

Прэзідэнт Рэспублікі Беларусь Аляксандр Лукашэнка накіраваў прывітанне ўдзельнікам адкрыцця Года культуры Расійскай Федэрацыі ў Рэспубліцы Беларусь.

"У Беларусі любяць і цэняць вялікае рускае мастацтва, з якім нашу культуру звязваюць агульныя славянскія карані і нязменнае імкненне да сцвярджэння ідэалаў гуманізму і духоунасці", — гаворыцца ў віншаванні.

Кіраунік беларускай дзяржавы лічыць сімвалічным, што гэтая культурная акцыя праходзіць напярэдадні святкавання 65-годдзя вызвалення Беларусі ад нямецка-фашистскіх захопнікаў.

"Няхай правядзенне Года культуры паслужыць далейшаму ўмацаванню саюза Беларусі і Расіі, шматвяковай дружбы і непарушнага адзінства брацкіх нароўдаў", — пажадаў Аляксандр Лукашэнка.

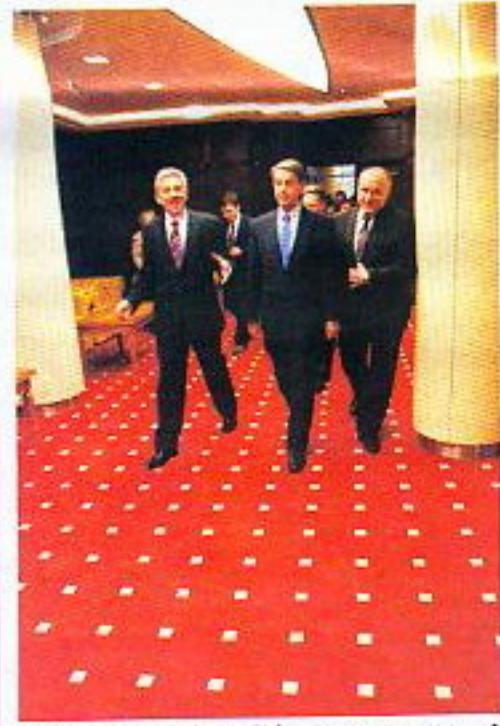
Паводле паведамлення Прэс-службы Прэзідэнта Рэспублікі Беларусь

Пад час прэс-канферэнцыі ў Нацыянальным мастацкім музеі Рэспублікі Беларусь.

Год, які пачаўся ў красавіку

15 красавіка адбылося ўрачыстое адкрыццё Года культуры Расійскай Федэрациі ў Рэспубліцы Беларусь. На сцэне нашага Нацыянальнага акадэмічнага Вялікага тэатра оперы і балета быў паказаны балет "Лебядзінае возера" ў пастаноўцы Вялікага тэатра Расіі з удзелам сусветна вядомых зорак сцэны.

У Нацыянальнай бібліятэцы Беларусь: Раман Матульскі, Аляксандр Аўдзееў, Уладзімір Грышкоўшчык.

Міністр культуры Рэспублікі Беларусь Уладзімір Матвейчук зачытаў прывітанне Прэзідэнта краіны Аляксандра Лукашэнкі.

У сваёй прымове міністр падкресліў, што цяперашняя падзея прымеркавана да 65-годдзя вызвалення Беларусі ад нямецка-фашысцкіх захопнікаў:

— Адкрыццё Года культуры Расіі ў Беларусі — гэта не проста некалькі дзесяткаў мерапрыемстваў, а вялікая падзея, яшчэ адно дакладнае творчае пацярпджэнне дружбы і супрацоўніцтва паміж народамі Расіі і Беларусі, пацярпджэнне выканання тых праграм і задач, якія ставяць перад намі прэзідэнты наших краін.

Міністр культуры Расійскай Федэрациі Аляксандр Аўдзееў выказаў спадзяванне, што такім жа па важнасці і творчай зацікаўленасці будзе і прысутнасць беларускай культуры ў Расіі:

— Я не сумняваюся, што наш сусветна вядомы тэатр і яго артысты хвалююцца, таму што дэманструюць вашаму патрабавальному гледачу эталонны спектакль, які з'яўляецца паказчикам уздоўж балетнай школы. Расіяне прывезлі сваё мастацтва як вынік шматграннай культурнай, творчай, стваральнай і духоўнай

дзейнасці, што адлюстроўвае бурлівае жыццё самой Расіі. Бо культура — гэта вышэйшы алагудынны паказчик развіцця краіны.

У складзе делегацыі былі таксама прадстаўнікі Дэпартамента сучаснага мастацтва і міжнародных культурных сувязей Міністэрства культуры Расіі — дырэктар Аляксей Шалашоў і кансультант Эльвіра Доля. Высокія гості наведалі Нацыянальную бібліятэку Беларусі, а таксама Нацыянальны мастацкі музей нашай краіны, экспкурсію па якім правёў для іх дырэктар Уладзімір Пракапцов.

У зале, дзе экспануюцца партрэты Радзівілаў і знакамітых слуцкіх паясы, міністр культуры Расіі Аляксандр Аўдзееў адказаў на пытанні журналістаў, якіх, вядома, найперш хвалювалі пытанне, ці будзе слуцкія паясы, што зараз дэманструюцца ў Нацыянальным мастацкім музеі Беларусі, перададзены нашай краіне. А.Аўдзееў адказаў, што паказ гэтай і іншых экспазіцый можа быць прадоўжаны на любы тэрмін, пры гэтым "няма сэнсу вышукваць, чыя гэта ўласнасць. Галоўнае, каб гэта было даступна ўсёй прасторы Саюзнай дзяржавы. Іта шлях сучаснасці, па якім ідуць усе цывілізацыйныя краіны. І калі зараз мы адкрыем гэту скрыню Пандоры і задаволім адну просьбу, нязменна з'явіцца сустречны".

У якасці прыкладу ён прывёў тое, што праз два месяцы ў Галандыі будзе адкрыты філіял Эрмітажа, дзе на доўгатэрміновай аснове будуть дэманстравацца творы гапандскіх мастакоў, што знаходзяцца ва ўласнасці Эрмітажа. Пры гэтым А.Аўдзееў падкресліў значнасць стварэння агульной культурнай прасторы Саюзнай дзяржавы:

— Эканамічная інтэграцыя існуе ўжо як дадзенасць. На наступным этапе я прапаную разгледзець пытанне аб стварэнні адзінай культурнай прасторы, якая дазваляла б і нашым музейным экспанатам, і тэатрам, і эстрадзе, і цырку, і музыкантам ездзіць па ўсёй Саюзнай дзяржаве, маючи адноўльковыя эканамічныя ўмовы, каб гэта была раўнамерна запоўненая культурная прастора для ўсіх.

Што ж да ўласна праграмы Года культуры, дык Аляксандр Аўдзееў адзначыў:

— Год культуры Расіі ў Беларусі павінен прадэманстраваць нашым беларускім братам ва ўсёй сваёй гаме сучаснае мастацтва Расіі. Пачалі мы з Вялікага тэатра і прывезлі самы аўтарытэтны балет, што з'яўляецца сімвалам і, адначасова, школьнай і пад сілу толькі самым вялікім зоркам. Праграма ў рэгіёнах запіжала ад пажаданняў наших беларускіх сяброў і таму ахапіла ўсе жанры

сучаснага расійскага мастацтва: ад балета да мастацкіх твораў, эстрады, шоу-бізнесу.

У артысту Вялікага тэатра Расіі была свая асобная праграма знаходжання ў нашай краіне, што канчаткова травалася непасрэдна вакол спектакля. А пачалася яна яшчэ з таго часу, калі наш тэатр атрымаў ноты: балет П.Чайкоўскага "Лебядзінае возера" ідзе ў іх у іншай рэдакцыі — Юрый Грыгоровіч, дзе перастаўлены многія нумары, адкрыты некаторыя купюры, унесены многія іншыя змяненні. Да статкава сказаць, што тэатр паказвае гэты балет з трагедыйным фіналам. Дарэчы, менавіта так — перамогай зла над дабрынёй — заканчвалася першая пастаноўка гэтага балета знакамітым Марыусам Пеціпа, якія хутка сышла са сцэны, як сведчыць сучаснікі, менавіта з-за сумнай канцоўкі. Ужо пасля смерці кампазітара славуты балетмайстар вярнуўся да сваёй працы і зрабіў шчаслівы фінал, дзе перамагае каханне. У такім выглядзе балет і набыў сусветную папулярнасць. На беларускай сцэне паказ завяршыўся шчырым віншаваннем і ўручэннем кветак ад Прэзідэнта Рэспублікі Беларусь Аляксандра Лукашэнкі.

Напярэдадні народныя артысты Расіі Святлана Захараўа (Адэта/Адылія), Андрэй Увараў (Прынц Зігфрыд), дырыжор Павел Клімічай і кіраўнік балетнай трупы Генадзь Янін мелі ўспіслую сустречу з журналістамі (спавуты Мікалай Цыскарыдэ прыехаў крыху пазней і таму ў ёй не ўдзельнічаў). Госці сведчылі, што адкрываюць такі праект для іх — вялікі горад і, адначасова, "профіль Вялікага тэатра Расіі", хваліваліся, як змогуць данесці гэты папраўдзе бяздонны балет, бо сцэна падалася ім вельмі вялікай. Крыху напужала і тое, што яна зроблена пад вуглом. Тому на рэпетыцыі, якая адбылася адразу пасля размовы, было зроблена ўсё, каб гэту сцэну "перамагчы" (і гэта прытым, што Вялікі тэатр Расіі на ўсе гастролі юзіць сваё ўласнае пакрыцце для падлогі).

Эта ім удалося цудоўна. Не толькі на рэпетыцыі, але і ўжо на спектаклі, гледзячы на бездакорнае, адшліфаванае да дробязей выкананне расіян, сярод якіх зоркамі выглядалі практична ўсе, уключаючы кардэбалет, згадваліся і многія беларускія артысты. Яны, дарэчы, пабывалі не толькі на рэпетыцыі і спектаклі, але і на балетных уроках расіян. Марылі артысты, каб да нас прыезжалі не толькі расійскія зоркі, але і педагогі. Ці каб наших артысту накроўвали на стажыроўкі ў Вялікі тэатр Расіі.

Надзея БУНЦЭВІЧ
Фота Юрія ИВАНОВА